

други народи за тѣхното възбуждане, защо да не се надѣемъ сега, че и републиканска Франция ще направи, ако не повече, а то поне толкова за спасението на нашия народъ“. — „Имате право, отвѣща трогнатъ републиканскиятъ трибунъ. Азъ ви казахъ, че съчувствувамъ къмъ вашия народъ, зная положително, че нашата французска политика работи въ ваша полза, а тая политика азъ поддържамъ съ моитѣ приятели, и увѣренъ съмъ, че, така или иначе, България нѣма да остане тѣй, както си бѣше до сега. За това можете да бждете спокойни. Истината е, че въ интереса на Франция е да не се нарушава днесъ европейскиятъ миръ, за това ние желаемъ да се свършеше работата миролюбиво, и за тая цѣль се трудимъ, и азъ се надѣя да сполучимъ, та по това азъ и не вѣрвамъ сега въ войната, но не трѣба и да забравимъ, че въ политиката играе често голѣма роля това, което се казва не-прѣдвидено (*l'imprévu*), и че, най-послѣ, ако турцитѣ противостоятъ, и съгласието между силитѣ се разтури, възможно е да се дойде и до война. Какво ще направимъ въ такъвъ случай ние въ Франция, ще видимъ. Въ всѣки случай, относително до християнскитѣ народонаселения, тя ще бжде въ всѣки случай отъ тѣхна страна и въ тѣхна полза. Въ това не се съмнѣвайте. Втора кримска война за турцитѣ днесъ е невъзможна, републиката нѣма, както доскорошната Наполеонова империя, нужда отъ войни за да се затвърди“.

Това бѣха послѣднитѣ думи на Гамбета къмъ насъ. Благодарихме му и зехме сбогомъ отъ него часа кждѣ 11. Не ще да кажа тукъ, съ какъвъ подходящъ епитетъ го окачестви моя другаръ, когато бѣхме вече вънъ на пжтъ.

Съ посѣщението ни при Гамбета, нашата мисия въ Франция се свършаше, защото, освѣнъ надлежния ми-